

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W BARWICACH**

z dnia 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego dotyczącego wyboru sołtysa sołectwa Knyki

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 1 oraz art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) Rada Miejska w Barwicach uchwala, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu protestu wyborczego Pana z dnia 17 września 2025 r. w przedmiocie nieprawidłowości, do których doszło podczas wyboru sołtysa sołectwa Knyki w dniu 10 września 2025 r., postanawia się nie uwzględnić protestu i stwierdzić brak podstaw do stwierdzenia nieważności wyboru sołtysa sołectwa Knyki w dniu 10 września 2025 r. z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej w Barwicach do zawiadomienia osoby wnoszącej protest wyborczy o sposobie załatwienia protestu wyborczego, poprzez doręczenie odpisu uchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 17 września 2025 r. do Urzędu Miejskiego w Barwicach wpłynął protest Pana w przedmiocie nieprawidłowości, do których doszło podczas wyboru sołtysa sołectwa Knyki w dniu 10 września 2025 r. Pan w swoim proteście wskazał, że jego zdaniem na sołtysa sołectwa Knyki w dniu 10 września 2025 r. została wybrana osoba, która nie zamieszkuje sołectwa Knyki na stałe, stąd nie dysponowała ona biernym prawem wyborczym.

Zgodnie z art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy; w tym celu powołuje komisję rewizyjną.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Barwicach w dniu 19 września 2025 r. przekazał protest do Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Barwicach celem rozpatrzenia protestu wyborczego. Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w Barwicach na posiedzeniach w dniach: 30 października 2025 r. oraz 4 lutego 2026 r. dokonała analizy protestu wyborczego (niemożność rozpatrzenia protestu wyborczego w dniu 15 grudnia 2025 r. z uwagi na brak kworum).

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Komisja Rewizyjna nie podzieliła stanowiska Pana zawartego w proteście wyborczym. W trakcie postępowania wyjaśniającego ustalono, że wybory sołeckie w sołectwie Knyki były pierwszymi wyborami sołeckimi przeprowadzonymi po wejściu w życie uchwały zmieniającej statuty sołectw tj. Uchwały Nr XXII/131/2025 Rady Miejskiej w Barwicach z dnia 14 sierpnia 2025 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XL/234/2018 Rady Miejskiej w Barwicach z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie nadania statutów sołectw w Gminie Barwice (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2025 r., poz. 3542). Przedmiotowa uchwała doprecyzowała statuty sołeckie w zakresie czynnego i biernego prawa wyborczego podczas wyborów do organów danego sołectwa. Na skutek przedmiotowej uchwały § 9 ust. 2 Statutu Sołectwa Knyki, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XL/234/2018 Rady Miejskiej w Barwicach z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie nadania statutów sołectw w Gminie Barwice (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2018 r., poz. 2194) otrzymał brzmienie : *Prawo wybieralności (bierne prawo wyborcze) podczas wyborów do organów Sołectwa ma każdy pełnoletni mieszkaniec Sołectwa, który stale mieszka na obszarze Sołectwa i jest wpisany do centralnego rejestru wyborców.* W ramach wyborów sołeckich przyjęto więc rozwiązanie umożliwiające weryfikację miejsca zamieszkania w sposób analogiczny do wyborów do rady miejskiej.

W trakcie postępowania wyjaśniającego Komisja Rewizyjna zapoznała się z kartą – spisem wyborców, wygenerowaną z Centralnego Rejestru Wyborców. Obecny na posiedzeniu Komisji pracownik Urzędu Miejskiego w Barwicach ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych wyjaśnił, że dokument ten został przygotowany na potrzeby wyborów sołeckich w sołectwie Knyki w dniu 10 września 2025 r. Członkowie Komisji stwierdzili, że przedmiotowy dokument potwierdza, że na dzień wyborów sołeckich w dniu 10 września 2025 r. Pani Jolanta Tkaczyk, która została wybrana sołtysiem sołectwa Knyki, figurowała w Centralnym Rejestrze Wyborców, stąd dysponowała biernym prawem wyborczym w trakcie wyborów do organów sołectwa.

Należy zauważyć, że ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) nie przewiduje instytucji protestów wyborczych przy wyborach organów jednostek pomocniczych (sołtys, rada sołecka), brak też w niej wyraźnego umocowania do oceny przez radę ważności wyborów tych organów. Również Statut sołectwa Knyki nie zawiera w tym zakresie żadnych regulacji. Jednak okoliczność, że zarówno samo powołanie jednostki pomocniczej, jak i określenie zakresu jej działania należy do wyłącznej kompetencji rady gminy, która sprawuje też nadzór nad działalnością jej organów i kontrolę jednostek pomocniczych (art. 18a ust 1 ustawy o samorządzie gminnym) oraz fakt, że art. 35 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym wylicza jedynie obligatoryjny zakres regulacji statutowej uzasadnia pogląd, iż rada realizując swe uprawnienia nadzorcze może wypowiadać się o ważności wyborów sołtysa i rady sołeckiej i może je unieważnić. Przyjęcie stanowiska, że rada pozbawiona byłaby możliwości unieważnienia wyborów sołtysa i rady sołeckiej prowadzić mogłoby do funkcjonowania organu jednostki przez nią powoływanej, podlegającego jej nadzorowi i kontroli, a wybranego niezgodnie z prawem. np. przy naruszeniu zasad: tajności głosowania, bezpośredniości wyborów, bądź z naruszeniem zasady, iż uprawnieni do głosowania są tylko stali mieszkańcy sołectwa. Możliwość unieważnienia wyborów sołtysa i rady sołeckiej nie budzi wątpliwości również w orzecznictwie sądów administracyjnych (m.in. wyrok NSA z dnia 13.04.1999 r., sygn. akt II SA 231/99, wyrok WSA w Łodzi z dnia 24.06 2004 r. sygn. akt II SA/Łd 1515/03, wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 22.02.2008 r., sygn. akt II SA/Rz 412/07, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 30.09. 2008 r., sygn. akt. III SA/Wr 393/08).

W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 365 z późn. zm.) w kontekście wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego w art. 82 oraz art. 392 i art. 394 określono zarówno termin, do którego może być wniesiony protest (14 dni od dnia wyborów), jak i powody protestu. W ocenie Rady skoro przepisy ustawy o samorządzie gminnym oraz Statutu nie regulują kwestii protestu wyborczego oraz orzekaniu o ważności wyborów sołtysa i rady sołeckiej, uprawnionym jest stosowanie w drodze analogii przepisów Kodeksu wyborczego. Dlatego też mając na względzie art. 18a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy; w tym celu powołuje komisję rewizyjną) oraz art. 18 ust. 1 tej samej ustawy (do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej) należy przyjąć, że właściwą formą podjęcia rozstrzygnięcia w przedmiocie wniesionego protestu wyborczego oraz unieważnienia wyborów sołtysa i rady sołeckiej jest uchwała.

Wobec powyższego po przeprowadzonej analizie protestu wyborczego Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w Barwicach 3 głosami „za”, 0 głosów „przeciw” oraz 1 głosem wstrzymującym się uznała protest wyborczy Pana dotyczący wyboru sołtysa sołectwa Knyki w dniu 10 września 2025 r. za bezzasadny, przez co brak jest podstaw do stwierdzenia nieważności wyboru sołtysa sołectwa Knyki w dniu 10 września 2025 r.

W świetle powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.

1. Wskazanie potrzeby podjęcia uchwały.

Potrzeba podjęcia uchwały wynika z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.), zgodnie z którym do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

2. Przedstawienie rzeczywistego stanu w zakresie przedmiotu projektu uchwały.

Dodatkowo, w myśl art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.), rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy; w tym celu powołuje komisję rewizyjną.

Przedmiotowa uchwała stanowi rozpatrzenie protestu wyborczego przez Radę Miejską w Barwicach, po uprzednim zajęciu stanowiska przez Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej w Barwicach.

3. Oczekiwane skutki wprowadzenia uchwały.

Rozpatrzenie protestu wyborczego zgodnie z przepisami prawa.

4. Określenie Projektodawcy.

Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w Barwicach:

PRZEWODNICZĄCY

Komisji Rewizyjnej

Jakubowski
Artur Jakubowski

Sprawdzono pod względem formalnoprawnym:

Radca prawny

Maciej Strzelec
Maciej Strzelec

Sporządził:

PRZEWODNICZĄCY

Komisji Rewizyjnej

Jakubowski
Artur Jakubowski